

Katolícka univerzita v Ružomberku

Hrabovská cesta 1/A, 034 01 Ružomberok

Metodický postup	Číslo záznamu:	Zmena: 0	Dátum vydania:	Strana 1 z 7
	CZ 01197/2025 RE	Počet príloh: 2	Dátum účinnosti: 01.04. 2025	

NÁZOV:

METODICKÝ POSTUP REKTORA KATOLÍCKEJ UNIVERZITY V RUŽOMBERKU K POUŽÍVANIU NÁSTROJOV UMELEJ INTELIGENCIE NA KATOLÍCKEJ UNIVERZITE V RUŽOMBERKU

Rozdeľovník:

vedúci zamestnanci KU

vedecko-pedagogickí pracovníci KU

študenti KU

Tento dokument predstavuje základne opatrenia a odporúčania pre používanie nástrojov umelej inteligencie, tzv. Artificial Intelligence (ďalej len „AI“) na Katolíckej univerzite v Ružomberku (ďalej len „KU“). Odporúčania nadväzujú aj na *Living guidelines on the responsible use of generative AI in research*¹ a *The European Code of Conduct for Research Integrity*².

Úvodné ustanovenia

Keďže KU si uvedomuje neustály rozvoj technológií umelej inteligencie, je nevyhnutné stanoviť odporúčania a usmernenia k využívaniu nástrojov umelej inteligencie pri tvorbe písomných materiálov, pričom podobné princípy možno uplatniť aj na nástroje slúžiace na spracovanie vizuálneho či zvukového obsahu. Uvedomujeme si hranice a nebezpečenstvá umelej inteligencie, a preto zdôrazňujeme potrebu etického, nezávislého, zodpovedného a kritického prístupu k používaniu výstupov umelej inteligencie pri dodržiavaní akademickej integrity, transparentnosti a spravodlivosti.

Súčasne tieto odporúčania umožňujú reflektovať špecifiká rôznych odborov a študijných programov, a to najmä v otázkach správneho citovania a odkazovania na zdroje. Netýka sa však povinností a pravidiel používaných a vyžadovaných v externých databázach alebo pri projektoch, ktoré môžu používanie nástrojov AI upravovať odlišne.

¹ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/2b6cf7e5-36ac-41cb-aab5-0d32050143dc_en.

² <https://allea.org/code-of-conduct/>

Katolícka univerzita v Ružomberku

Hrabovská cesta 1/A, 034 01 Ružomberok

Metodický postup	Číslo záznamu:	Zmena: 0	Dátum vydania:	Strana 2 z 7
	CZ 01197/2025 RE	Počet príloh: 2	Dátum účinnosti: 01.04. 2025	

NÁZOV:

METODICKÝ POSTUP REKTORA KATOLÍCKEJ UNIVERZITY V RUŽOMBERKU K POUŽÍVANIU NÁSTROJOV UMELEJ INTELIGENCIE NA KATOLÍCKEJ UNIVERZITE V RUŽOMBERKU

Článok 1

Základné ustanovenia

1. KU podporuje využívanie AI pri vzdelávacej, výskumnej a umeleckej a administratívnej činnosti.
2. Aplikácie založené na AI by sa v akademickom prostredí mali používať predovšetkým ako pomocný nástroj, napr. na kontrolu gramatiky a štylistiky, na navrhovanie štruktúry textu, ale možno ich využiť aj ako pomôcku pri štylistickom preformulovaní textu, na zlepšenie čitateľnosti a zrozumiteľnosti, na formulovanie zhrnutí dlhších pasáží textu, na pomoc pri príprave výskumu alebo na vyhľadávanie zdrojov publikovaných informácií, atď.
3. Nástroje AI založené na LLM („Large Language Models“, tzv. četbot) nie je prípustné používať na priame formulovanie samotného textu alebo na generovanie záverov, argumentov, zistení alebo tvrdení obsiahnutých v texte, ktoré by mal formulovať autor samostatne. Taktiež nie sú určené na nahradenie informácií dostupných v pôvodných zdrojoch, ale môžu pomôcť pri ich vyhľadávaní.
4. Pri používaní nástrojov AI musia byť dodržané pravidlá stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, autorskými a osobnými právami, vnútornými predpismi KU, akademickými právami a slobodami, etickými a morálnymi zásadami.
5. Za spôsob použitia nástrojov AI a odkazov na tieto nástroje je zodpovedný výlučne autor práce alebo dokumentu.

Článok 2

Pravidlá a odporúčania pre vzdelávaciu činnosť

1. Vyučujúci podľa povahy seminárnych, študijných úloh a záverečných prác môže zvážiť a odporučiť alebo naopak zakázať využívanie aplikácií založených na umelej inteligencii študentom. Kľúčovou

Katolícka univerzita v Ružomberku

Hrabovská cesta 1/A, 034 01 Ružomberok

Metodický postup	Číslo záznamu:	Zmena: 0	Dátum vydania:	Strana 3 z 7
	CZ 01197/2025 RE	Počet príloh: 2	Dátum účinnosti: 01.04. 2025	

NÁZOV:

**METODICKÝ POSTUP REKTORA KATOLÍCKEJ UNIVERZITY V RUŽOMBERKU
K POUŽÍVANIU NÁSTROJOV UMELEJ INTELIGENCIE
NA KATOLÍCKEJ UNIVERZITE V RUŽOMBERKU**

súčasťou zadania je vždy proces jeho spracovania a prezentácie, pretože práve týmto spôsobom si študenti osvojujú potrebné vedomosti a zručnosti.

2. Odporúča sa venovať väčšiu pozornosť prezentácii výsledkov študentmi a následnej diskusii o obsahu zadania. Takýto prístup im umožňuje preukázať schopnosti ako samostatné zhrnutie, vysvetlenie a obhájenie vlastných postupov a záverov, čím podporuje ich kritické myslenie a praktické zručnosti.
3. V prípade študentských výstupov, ktorých ťažisko spočíva vo vlastnej tvorivej činnosti, môžu byť nástroje AI použité len so súhlasom vyučujúceho a spravidla len na vymedzenú časť výstupu.
4. Výstupy nástrojov AI je potrebné overovať, kontrolovať a zosúladiť s pokynmi a pravidlami stanovenými vyučujúcimi.
5. V prípade využitia nástrojov AI sa vyučujúcemu odporúča vopred stanoviť a primerane odôvodniť pravidlá ich vhodného použitia študentmi pri plnení ich študijných povinností.
6. KU a jej súčasti zabezpečujú podmienky pre rozvoj digitálnej gramotnosti vyučujúcich, vedecko výskumných a umeleckých pracovníkov a využívanie AI vo vzdelávacom procese a tvorivej činnosti. Poskytujú jasné odporúčania o využívaní nástrojov, návrh citačnej normy, a podmienok pre používanie AI.

Článok 3

Zásady a odporúčania pre výskumnú a umeleckú činnosť

1. Odporúča sa používanie nástrojov AI aj pri vedeckej, výskumnej, umeleckej, či ďalšej tvorivej činnosti, pričom by mali byť dodržané tieto zásady:
 - a) spoľahlivosť pri zabezpečovaní kvality výskumu, konkrétne v otázkach dizajnu výskumu, metodike, analýze a využívaní zdrojov;
 - b) integrita v podobe transparentného, čestného, úplného a nezaujatého návrhu, vykonávania a hodnotenia výskumu a podávania správ a informácií o ňom;

Katolícka univerzita v Ružomberku

Hrabovská cesta 1/A, 034 01 Ružomberok

Metodický postup	Číslo záznamu:	Zmena: 0	Dátum vydania:	Strana 4 z 7
	CZ 01197/2025 RE	Počet príloh: 2	Dátum účinnosti:	

NÁZOV:

**METODICKÝ POSTUP REKTORA KATOLÍCKEJ UNIVERZITY V RUŽOMBERKU
K POUŽÍVANIU NÁSTROJOV UMELEJ INTELIGENCIE
NA KATOLÍCKEJ UNIVERZITE V RUŽOMBERKU**

- c) rešpekt preukazovaný kolegom, účastníkom výskumu, subjektom výskumu, spoločnosti, ekosystémom, kultúrnemu dedičstvu a životnému prostrediu;
 - d) zodpovednosť za všetky fázy výskumu od koncepcie až po publikovanie, riadenie a organizáciu výskumu, odbornú prípravu, dohľad, odborné vedenie a za celkový spoločenský vplyv výskumu.
2. Používanie AI pri písaní a/alebo tvorbe rukopisov je povolené pri dodržiavaní zásad a odporúčaní uvedených v tomto metodickom postupe. Konkrétne redakcie časopisov a vydavateľstva majú konkrétne špecifikované požiadavky týkajúce sa používania AI v procese tvorby publikačného alebo umeleckého výstupu. Pri používaní nástrojov AI v procese tvorby rukopisu by malo byť transparentne deklarované používanie takýchto nástrojov.
 3. Pri písaní žiadostí o grantovú podporu by mali žiadatelia byť opatrní pri využívaní AI vzhľadom na vlastnú zodpovednosť, pretože sú zodpovední za vierohodnosť a pravdivosť uvedených údajov.
 4. Pri recenziách sú recenzenti zodpovední za presnosť a názory vyjadrené vo svojich správach a proces odborného hodnotenia. Práve v tomto nástroji LLM majú značné obmedzenia, lebo môžu produkovať nezmyselné, skreslené alebo nepravdivé informácie a tiež narúšajú princíp vzájomnej dôvery medzi autormi, recenzentmi a redaktormi. Pri používaní nástrojov AI v procese recenzie alebo hodnotenia by sa malo transparentne deklarovať používanie takýchto nástrojov..
 5. Nepoužívať generatívne nástroje AI pri citlivých činnostiach, ako sú vzájomné hodnotenia, a používať generatívnu AI s rešpektovaním súkromia, dôvernosti a práv duševného vlastníctva.
 6. Pri používaní nástrojov AI by sa nemali vkladať dôverné informácie, osobné údaje, keďže AI sa z vložených údajov ďalej učí a nedá sa zabrániť ich možnému použitiu/zneužitiu.

Katolícka univerzita v Ružomberku

Hrabovská cesta 1/A, 034 01 Ružomberok

Metodický postup	Číslo záznamu:	Zmena: 0	Dátum vydania:	Strana 5 z 7
	CZ 01197/2025 RE	Počet príloh: 2	Dátum účinnosti:	

NÁZOV:

**METODICKÝ POSTUP REKTORA KATOLÍCKEJ UNIVERZITY V RUŽOMBERKU
K POUŽÍVANIU NÁSTROJOV UMELEJ INTELIGENCIE
NA KATOLÍCKEJ UNIVERZITE V RUŽOMBERKU**

Článok 4

Spoločné a záverečné ustanovenia

1. Pravidlá a odporúčania upravené týmto metodickým postupom sa vzťahujú primerane na použitie nástrojov AI v každej oblasti pôsobenia KU.
2. Tento metodický postup nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpísania.

Príloha 1 Odporúčané spôsoby citovania výstupov pri používaní AI na Katolíckej univerzite v Ružomberku

Príloha 2 Odporúčané spôsoby uvádzania použitia nástrojov AI na Katolíckej univerzite v Ružomberku

Vypracoval:

RNDr. Štefan TKAČIK, PhD., prorektor

Schválil:

doc. Ing. Jaroslav DEMKO, CSc., rektor

Odporúčané spôsoby citovania výstupov pri používaní AI na Katolíckej univerzite v Ružomberku

Pri používaní nástrojov AI je potrebné vždy uvádzať názov nástroja alebo aplikácie a vymedziť rozsah jeho použitia vo svojej práci. V prípade recenzií literatúry alebo iných typov esejí alebo odpovedí alebo reakcií môžete v úvode opísať, ako ste tento nástroj použili. Vo svojom texte uveďte výzvu, ktorú ste použili, a potom akúkoľvek časť relevantného textu, ktorý bol vygenerovaný ako odpoveď.

Výsledky používania nástrojov AI (napr. četu) nie sú dostupné pre iných čitateľov, sú jedinečné a v iných dokumentoch sú údaje nezobraziteľné. Citovanie textu z „četovej diskusie“ je skôr ako zdieľanie výstupu algoritmu; preto sa pripíše autorovi algoritmu záznam v zozname odkazov a zodpovedajúca citácia v texte³.

SYSTÉM MENA A DÁTUMU (HARVARDSKÝ SYSTÉM)

Citácia v texte: ([AI Názov] rok)

Príklad bibliografického odkazu: [AI Názov], (rok). Verzia. [dátum zobrazenia]. Spôsob použitia AI⁴.

Napríklad:

V texte:

„Metódy výskumu v didaktike matematiky zahŕňajú rôzne prístupy, ktoré umožňujú skúmať proces výučby, učenia sa a porozumenia matematiky. Tieto metódy sa zvyčajne delia na kvalitatívne, kvantitatívne a zmiešané prístupy. Nižšie sú uvedené hlavné metódy používané v didaktike matematiky (OpenAI 2025; úplný prepis): ...“

Ako odkaz v literatúre:

OpenAI 2025. ChatGPT. Verzia 4. [zobrazené 12.01.2025]. Zadanie: „Definuj metódy výskumu v didaktike matematiky“.

Podobným spôsobom je možné používať aj iné systémy a metódy citovania, ktoré sú podrobne upravené v Smernici o záverečných prácach.

³ <https://apastyle.apa.org/blog/how-to-cite-chatgpt>

⁴ Spôsob použitia AI deklaruje zadanie, čiže pre akú činnosť bola AI využitá, napr. úplný prepis, sumarizácia textu, získanie abstraktu z článku, atď.

Odporúčané spôsoby uvádzania použitia nástrojov AI na Katolíckej univerzite v Ružomberku

Akékoľvek použitie nástrojov AI pri spracovaní textov musí byť riadne označené citovaním použitých nástrojov AI.

Odporúčané spôsoby uvádzania použitia nástrojov AI sú:

- a) V prípade kvalifikačných prác je to riešené v Smernici o záverečných prácach
- b) V prípade použitia automatických prekladačov odporúčame príslušný preložený odsek označiť zdrojom pôvodného textu podľa príslušnej citačnej normy a poznámkou „*Preložené nástrojom* [Uviesť názov nástroja na preklad]“.
- c) V prípade použitia nástrojov LLM, napr. pri príprave podkladov a štruktúry textu, vyhľadávania a sumarizácie zdrojov, ktoré nie sú doslovným alebo parafrázovaným znením výstupu použitého nástroja AI odporúčame uviesť:

„Pri príprave tejto práce boli použité nástroje AI [Uviesť zoznam nástrojov] za účelom [Uviesť dôvod alebo účel použitia]. Za správnosť výslednej podoby textu zodpovedá autor.“
- d) Uvádzanie nástrojov AI nie je potrebné pri formálnej úprave textov, kontrole gramatiky, zhromažďovania informácií prostredníctvom nástrojov AI.